

abre-garrafas

8

açafração

abre-garrafas *m* desfăcător de sticle

abre-latas *m* desfăcător de conserve

abreviar *v* a adăpa *ceva* (caii etc.)

abreviadamente *adv* concis, pe scurt

abreviado, -a *adj* prescurtat/-ă (versiune etc.)

abreviar *v* a abrevia *ceva* (un cuvânt etc.), a scurta *ceva* (temporal)

abreviatura *f* abreviere

abridor *m* desfăcător

abrigada *f* adăpost, culcuș

abrigar *v* a include *ceva* (a conține)

abrigar-se *v* a se refugia, a se adăposti *undeva*

abrigo *m* adăpost, adăpostire, refugiu

abril *m* aprilie

abrir *v* **1** a deschide *ceva* (ușa etc.)

2 a descheia *ceva* (nasturi etc.), a întinde *ceva* (brațele etc.) **3** a vernisa (o expoziție etc.) ▶ ~ **com chave** a descuia *ceva*

abrir-se *v* a face *cuiva* o confidență

abrolho *m* ghimpe, spin

abrunheiro *m* porumbar, prun

abrunho *m* porumbă (fruct)

abrupto, -a *adj* abrupt/-ă, prăpăstios/-oasă

absinto *m* pelin

absolutamente *adv* absolut; ~ **não** deloc, ba

absoluto, -a *adj* absolut/-ă, total/-ă (dezastru etc.)

absolver *v* a absolvi *pe cineva* (de vină etc.)

absolvição *f* absolvire (de păcate), iertare

absorção *f* absorbție

absorvente *adj* absorbant/-ă

▶ ~ *m* (**higiénico**) (BrP) tampon (igienic)

absorver *v* **1** a absorbi *ceva* **2** a absorbi (lumină etc.)

absorver-se *v* **1** a se infiltra, a fi absorbit **2** a se scufunda *în ceva*

abstémio *m* abstinent

♦ *adj* cumpătat/-ă (la mâncare etc.)

abstenção *f* abținere (de la vot)

abstencionista *m* abstinent

abster-se *v* **1** a-și refuza (a se abține) **2** a se abține *de la ceva* (de la vot etc.)

abstinência *f* abținență *de la ceva* (de la alcool etc.)

abstrato, -a *adj* abstract/-ă

absurdo, -a *adj* absurd/-ă, fără sens (discurs)

abundância *f* abundență, înfundare *a ceva*

abundante *adj* abundent/-ă, considerabil/-ă, copios/-oasă

abundar *v* a abunda *în ceva*

abusar *v* a abuza *de cineva/ceva*

abusivo, -a *adj* excesiv/-ă, ofensator/-oare

abuso *m* abuz

abutre *m* vultur

a.C. *abbr* î.H. (înainte de Hristos)

acabado, -a *adj* **1** terminat/-ă (îndeplinit etc.) **2** istovit/-ă, vlăguit/-ă

acabar *v* **1** a se termina **2** a termina *ceva* (a duce la bun sfârșit)

3 a se despărți *de cineva* **4** a pune capăt *la ceva*, a curma *ceva*

acabar-se *v* a se termina; **Acabou-se.** S-a terminat.

acácia *f* salcâm

academia *f* academie

académico, -a *adj* academic/-ă

açafração *m* șofran

chiclete

chiclete *m* gumă de mestecat**chicória** *f* cicoare**chicote** *m* bici**chicotear** *v* a biciui**chifre** *m* corn (de animal)**Chile** *m* Chile**chileno, -a** *adj* chilian/-ă◆ *m* chilian**chili** *m* boia**chimpanzé** *m* cimpanzeu**China** *f* China**chinela** *f* papuc (de casă)**chinês, -esa** *adj* chinezesc/-ească, chinez/-ă ◆ *m* **1** chinez **2** chineză**chip** *m* cip**chique** *adj* elegant/-ă**chispa** *f* scânteie**chita** *f* ghepard**chui** *interj* șșșt (liniște)**choça** *f* colibă, baracă, bordei**chocadeira** *f* incubator**chocado, -a** *adj* șocat/-ă**chocalhar** *v* a scârțâi (balamalele etc.)**chocalho** *m* zornăitoare (jucărie pentru copii)**chocante** *adj* șocant/-ă**chocar** *v* **1** a lovi *ceva* (mașină etc.), a buși *ceva*, a se buși *de ceva* (zid etc.), a se ciocni (lovi), a se lovi *în ceva* (piatră etc.) **2** a șoca *pe cineva***choco** *m* sepie**chocolate** *m* ciocolată; ~ *m* amargo ciocolată amăruie**chofer** *m* șofer**chofre de** ~ deodată**choque** *m* **1** șoc, (fig.) comoție (emoție puternică) **2** impact (lovitură etc.) **3** conflict**choringar** *v* a se smiorcăi**chorar** *v* a plânge; **fazer** ~ *alg* a face *pe cineva* să plângă

64

chuviscar

choro *m* plâns, plânset**choroso, -a** *adj* plângăreț/-eață, plângăcios/-oasă**choupana** *f* colibă, baracă, bordei**choupo** *m* plop**chover** *v* a ploua; ~ **a cântaros** a turna (a ploua mult); **Chove a cântaros**. Afară toarnă cu găleata.**chucha** *f* suzetă**chuchar** *v* a suga *ceva* (bomboană etc.)**chué** *adj* (BrP) mizerabil/-ă, jalnic/-ă**chui** *m* (col.) polițai**chulo, -a** *adj* necioplit/-ă, grosolan/-ă, vulgar/-ă ◆ *m* pește (proxenet)**chumbar** *v* **1** a plomba *ceva* (o măsura) **2** a sigila (un plic) **3** a pica *la ceva* (la o materie) **4** a refuza *ceva***chumbo** *m* **1** plumb **2** refuz▶ **sem** ~ fără plumb**chupa-chupa** *m* acadia**chupar** *v* a suga *ceva***chupa-sangue** *m* lipitoare**chupeta** *f* suzetă**churrasco** *m* grătar (carne friptă)**churrasqueira** *f* grătar (în cuptor etc.), gril**chusma** *f* mulțime**chuta** *interj* șșșt (liniște)**chute** *m* lovitură, șut**chuteira** *f* gheată de fotbal**chuto** *m* lovitură, șut**chuva** *f* ploaie; ~ **s fortes** ploaie puternică**chuvada** *f* ploaie torențială, aver-să**chuveiro** *m* **1** duș **2** averse de ploaie, ploaie torențială, averse**chuviscar** *v* a burnița, a picura (despre ploaie)

hei *v* pres de *haver*

hélice *f* elice ▶ ~ *f* do navio elice a unei bărci

helicóptero *m* elicopter

hélio *m* heliu

hematoma *m* contuzie, vânătăie

hemisfério *m* emisferă

hemoglobina *f* hemoglobină

hemorragia *f* sângerare, hemoragie (nazală etc.)

hepatite *f* hepatită

hera *f* iederă

herança *f* moștenire, succesiune

herbívoro, -a *adj* erbivor/-ă

◆ *m* erbivor

herdar *v* a moșteni *ceva de la cineva*

herdeiro *m* moștenitor *al ceva*

hereditário, -a *adj* ereditar/-ă

heresia *f* erezie

herético *m* eretic

hermeticamente *adv* ermetic, etanș

hermético, -a *adj* ermetic/-ă

hérnia *f* hernie

herói *m* erou

heroico, -a *adj* erocic/-ă

heroína *f* heroină

heroísmo *m* eroism

herpes *m* herpes

hesitação *f* ezitare

hesitante *adj* ezitant/-ă

hesitar *v* a ezita

heterogéneo, -a *adj* eterogen/-ă

heterossexual *adj* heterossexual

◆ *m* heterossexual

hexágono *m* hexagon

híbrido, -a *adj* hibrid/-ă (amestec)

◆ *m* hibrid

hidratação *f* hidratare

hidratar *v* a hidrata *ceva* (pielea etc.)

hidráulico, -a *adj* hidraulic/-ă

hidrocarboneto *m* hidrocarbură

hidrofobia *f* turbare, rabie

hidrogénio *m* hidrogen

hiena *f* hienă

hierarquia *f* ierarhie

hierárquico, -a *adj* ierarhic/-ă

hífen *m* cratimă

higiene *f* igienă

higiénico, -a *adj* igienic/-ă

higienista *m* igienist

Himalaia *m* munții Himalaya

hindu *adj* indian/-ă

hino *m* imn

hipersensível *adj* hipersensibil/-ă

hipersónico, -a *adj* supersonic/-ă

hipertensão *f* hipertensiune

hipismo *m* hipism

hipnose *f* hipnoză

hipnótico, -a *adj* hipnotic/-ă

hipnotizar *v* a hipnotiza *pe cineva*

hipocrisia *f* ipocrizie

hipócrita *m* ipocrit, caiafă

◆ *adj* ipocrit/-ă

hipódromo *m* pistă de alergare

hipopótamo *m* hipopotam

hipoteca *f* ipotecă

hipotecário, -a *adj* ipotecar/-ă (credit etc.)

hipotensão *f* hipotensiune

hipotermia *f* hipotermie

hipótese *f* ipoteză

hipotético, -a *adj* ipotetic/-ă

hírto, -a *adj* solid/-ă (material rigid, masiv)

histeria *f* isterie

histérico, -a *adj* isteric/-ă

história *f* 1 istorie 2 poveste

historiador *m* istoric (persoană)

historiar *v* a povesti *cuiva* (*despre*) *ceva* (a împărtași etc.)

histórico, -a *adj* istoric/-ă

historieta *f* anecdotă

hit *m* hit (cântec etc.)

varão *m* bărbat
varapau *m* lungan
varejo *m* (BrP) comerț en-detail
vareta *f* baston
variabilidade *f* variabilitate
variação *f* variație
variado, -a *adj* variat/-ă
variante *f* variantă ♦ *adj* cu variante
variar *v* **1** a se deosebi **2** a modifica *ceva*
variável *adj* schimbător/-oare, variabil/-ă ♦ *f* variabilă
varicela *f* varicelă, vărsat-de-vânt
variedade *f* **1** varietate, sortiment **2** diversitate **3** variantă
varinha *f* baston, rămurică, cren-guță, nuielușă
vário, -a *adj* diferit/-ă, divers/-ă, variat/-ă, felurit/-ă
variola *f* variolă
varonil *adj* bărbătesc/-ească, masculin/-ă
varrão *m* vier, porc-mistreț
varredor *m* măturător
varrer *v* **1** a mătura *ceva de undeva* (firimituri etc.) **2** a lua pe sus *pe cineva/ceva* (vântul etc.)
Varsóvia *f* Varșovia
vascular *adj* vascular/-ă
vasilha *f* recipient, (tehn.) bac
vaso *m* **1** pahar, recipient, (tehn.) bac, vază **2** ~ (sanguíneo) vas (sanguin, limfatic etc.) **3** ~ (de flores) ghiveci ▶ ~ *m* sanitário (BrP) vas de toaletă
vassoura *f* mătură
vasto, -a *adj* vast/-ă, întins/-ă, amplu/-ă
Vaticano *m* Vatican
vaticinar *v* a profeti
vaticínio *m* profetie

vau *m* vad
vazamento *m* scurgere (de gaz etc.)
vazar *v* **1** a goli *ceva*, a vărsa *ceva* (nisip etc.) **2** a scoate (ochii etc.) **3** (col.) a pleca (dintr-un loc, pe jos)
vazio, -a *adj* gol/goală (de conținut) ▶ **maré** *f* *vazia* reflux
veação *f* vânat (carne)
veado *m* **1** cerb **2** încornorat (bărbat înșelat)
vedação *f* etanșare (a ferestrei etc.)
vedar *v* **1** a interzice *cuiva* (să facă) *ceva* **2** a astupa (etanș)
veemência *f* vehementă, virulență
veemente *adj* vehement/-ă
vegano *m* vegan
vegetação *f* covor de verdeață, vegetație
vegetal *adj* vegetal/-ă (ulei etc.) ♦ *m* plantă
vegetariano, -a *adj* vegetarian/-ă ♦ *m* vegetarian
veia *f* **1** venă **2** talent *la/pentru ceva*
veículo *m* vehicul
veio¹ *v* pps de *vir*
veio² *m* arbore (la mașină)
vejo *v* pres de *ver*
vela *f* **1** lumânare, candelă **2** velă (a unui vas) ▶ **barco** *m* a ~ velier; ~ *f* de ignição bujie
veladamente *adv* pe furiș, în secret
velado, -a *adj* voalat/-ă, răgușit/-ă, stins/-ă (despre voce)
velar *v* **1** a învălui (ceața etc.) **2** a veghea (a nu dormi)
velcro *m* arici, scai (la haine etc.)
veleiro *m* velier
velejar *v* a naviga (cu o barcă cu pânze)
velha *f* bătrână, femeie bătrână
velhaco *m* ticălos

alergătură *f* corrida *f*

alergic, -ă *adj* la ceva alérgic|o/-a

◆ *m* alérgico *m*

alergie *f* la ceva alergia *f*

alert, -ă *adj* cautelos|o/-a, vigilante

alertă *f* (militară etc.) prontidão *f*,

alerta *f*

ales, -easă *adj* (bunuri etc.) de primă
 meira calitate, (superior, rafinat)
 nobre ► **mai** ~ especialmente,
 particularmente, em especial, mais
 provavelmente, o mais

alfabet *n* alfabeto *m*

alfabetic, -ă *adj* alfabético|o/-a

alfabetizare *f* alfabetismo *m*

alge *f pl* algas *f pl*

Algeria *f* Argélia *f*

algerian, -ă *adj* argelino ◆ *m* ar-
 gelino *m*

algoritm *n* algoritmo *m*

aliaj *n* liga *f* metálica

alianță *f* aliança *f*

aliat, -ă *adj* (forțe etc.) aliad|o/-a

◆ *m* aliado *m*

alibi *n* álibi *m*

alienare *f* alienação *f*, desamor *m*

alienat *m* louco *m*, doido *m*

alifie *f* pomada *f*, unguento *m*

aligator *m* aligátor *m*, (BrP) jacaré
m

aliment *n* alimento *m*

alimenta *v* (artificial etc.) nutrir,
 alimentar

alimentar, -ă *adj* alimentar

alimentară *f* mercearia *f*

alimentare *f* adução *f*, forneci-
 mento *m*

alimente *n pl* comida *f*, alimen-
 tação *f*, (marfă) comestíveis *m pl*,
 alimentos *m pl*, víveres *m pl*

alina *v* (o durere etc.) ceva aliviar *de*
a.c.

alinare *f* consolação *f*, consolo
m, (a durerii etc.) a ceva alívio *m*,
 desabafo *m*, desafoço *m*

alinia *v* (cărți etc.) enfileirar, (sus-
 pectii etc.) deter

alinia (se) *v* (in linie) alinhar-se

aliniere *f* (a soldaților) alinhamento
m

alinta *v pe cineva* mimar, acalentar

alintat, -ă *adj* mimad|o/-a

alipi *v* anexar

alipire *f* unificação *f*

Alo! *interj* Alô!

aloca *v* alocar, *ceva pentru ceva* re-
 servar *a.c. para a.c.*, (o parte din ceva
 etc.) *ceva cuiva* distribuir *a.c. a alg*

alocație *f* (oferită de stat) subsídio *m*

alocuțiune *f* discurso *m*

alpin *adj* alpin|o/-a

alpinariu *n* jardim *m* de pedra

alpinism *n* alpinismo *m*, monta-
 nhismo *m*

alpinist *m* alpinista *m*, monta-
 nhista *m*

alt, -ă *adj* outr|o/-a; **în altă parte**
 em outro lugar

altar *n* altar *m*, santuário *m*

altceva **Ce ~?** Que mais?

altcineva *pron* outrem, outra pes-
 soa

altcumva *adv* de outra maneira,
 de outro jeito, diferentemente

altera *v* *ceva* mudar *de a.c.*, alterar
a.c.

altera (se) *v* estragar-se; **a (se)**

altera mudar-se

alterat, -ă *adj* estragad|o/-a, podre

altercație *f* escaramuça *f*

◆ *n* querela *f*

altern, -ă *adj* (frunză etc.) alter-
 nad|o/-a

alterna *v* *cu ceva* alternar *com a.c.*,
 seguir

alg a a.c., pe cineva convencer alg, pe cineva fazer acreditar, impingir; a ~ pe cineva să nu facă ceva dissuadir alg de a.c.; a încerca să se convingă de ceva enganar-se (a si mesmo)

convingere *f* convicção *f*, persuasão *f*

convins, -ă *adj* de ceva sigur|o/-a de a.c., convencid|o/-a de a.c., cert|o/-a

convoca *v* ceva convocar

convoi *n* comboio *m*

convorbire ~ telefonică *chamada f*, telefonema *m*

convulsie *f* convulsão *f*

convulsiv, -ă *adj* convulsiv|o/-a

coopera *v* cooperar

coopere *f* cooperação *f*, colaboração *f*

cooperativă *f* cooperativa *f*

coordona *v* coordenar

coordonare *f* coordenação *f*

coordonată *f* coordenada *f*

coordonator *m* coordenador *m*

copac *m* árvore *f*

copăcel *m* árvore *f* *pequena*

copertă *f* encadernação *f*, sobrecapa *f*, capa *f*

copertină *f* alpendre *m*, (de acoperiș) cobertura *f*

copia *v* (după model) transcrever, (la școală etc.) *ceva de la cineva/din ceva copiar a.c. de alg, (text etc.) copiar, (BrP+) xerocopiar*

copiator *m* fotocopioadora *f*

copie *f* cópia *f*, duplicado *m*, duplicata *f*, réplica *f*, transcripção *f*, (de carte) exemplar *m*

copiere *f* copiagem *f*

copil *m* criança *f*; **copii** *f* crianças *f*

pl, criançada f, (BrP+) garotada f; ~

orfan órfão *m*; ~ **vitreg** enteado *m*;

de copii (haine etc.) infantil

copilaș *m* (care începe să meargă)

bebé *m*, nené *m*

copilăresc, -ă *adj* infantil

copilărie *f* infânția *f*, meninice *f*

copios, -oasă *adj* abundante, copios|o/-a, (masă) substancial

copită *f* casco *m*

copleşitor, -oare *adj* imens|o/-a

copoi *m* rastejador *m*

coproducție *f* coprodução *f*

coproprietar *m* coproprietário *m*

copt, coaptă *adj* (despre fructe)

madur|o/-a, (la cuptor) no forno

copula *v* copular

cor *n* (grup) coro *m*

corabie *f* navio *m*

coral *m* coral *m*

Coran *n* Alcorão *m*, Corão *m*

corb *m* corvo *m*, corvo *m* (comun)

corcitură *f* mestiço *m*

cord *n* (organ) coração *m*

cordial, -ă *adj* (prietenos) cordial

♦ *adv* calorosamente, cordialmente

corect, -ă *adj* corret|o/-a, cert|o/-a, acertad|o/-a, escrupulos|o/-a,

just|o/-a ♦ *adv* (a se comporta)

justo, (fără greșeli) corectamente, acertadamente, bem

corecta *v* ceva retificar *a.c.*, (greșelile cuiva etc.) reparar *a.c.*, emendar

a.c., remediar *a.c.*, (fig.) sanar *a.c.*,

(o greșală etc.) corrigir

corectare *f* correção *f*, remédio *m*,

emenda *f*, desagravo *m*

corectitudine *f* correção *f*

corectiv, -ă *adj* corretiv|o/-a

corector *m* corretor *m*

corectură *f* (a unui text) correção *f*,

correção *f* (de provas)

corecție *f* correção *f*

corecțional, -ă *adj* correccional

mariaj *n* (joc de cărți) bisca *f*
marijuana *f* marijuana *f*, maco-
 nha *f*
marin, -ă *adj* marin|o/-a, (climă
 etc.) maritim|o/-a
marinar *m* marinheiro *m*, mata-
 lote *m*, navegador *m*
marinată *f* marinada *f*, escabeche
m
marină *f* marinha *f*
maritim, -ă *adj* litoral
marjă *f* (de profit) margem *f*
marker *n* caneta *f* hidrogrăfica,
 (creion) caneta *f* de feltro
marketing *n* marketing *m*
marmeladă *f* marmelada *f*, doce
m (de fruta)
marmotă *f* marmota *f*
marmură *f* marmore *m*
maro *adj* castanh|o/-a, (BrP) mar-
 rom
Maroc *n* Marrocos *m pl*
marocan, -ă *adj* marroquino
 ♦ *m* marroquino *m*
marș *n* marsupial *m*
marș *n* marcha *f*
marșarier *n* (la mașină) marcha *f*
 atrás, (BrP+) ré *f*; **a intra în** ~ (cu
 mașina) fazer marcha atrás, dar ré
martie *m* março *m*
martir *m* mártir *m*
martor *m* la ceva testimonha *f* de
 a.c.; **a fi** ~ la ceva testimonhar a.c.,
 presenciar a.c.; ~ **ocular** testemu-
 nha *f* ocular
marți *f* terça-feira *f*, terça *f*
marxism *n* marxismo *m*
marxist *m* marxista *m*
masacra *v* assassinar, massacrar,
 matar
masacru *n* massacre *m*, chacina *f*
masaj *n* massagem *f*; **a face un** ~
 massagear, massajar

masă¹ *f* **1** (mobilă) mesa *f*, banca *f*
2 (mese incluse în preț etc.) pensão
f ► **a pune masa** pôr a mesa;
de ~ de mesa; **față de** ~ toalha
f de mesa, mantel *m*; ~ **de călcat**
 tábuia *f* de passar roupa; ~ **de scris**
 escrivănia *f*, secretăria *f*, banca *f*
masă² *f* (mase de oameni etc.) massa
f, vulto *m*; **în** ~ (la scară largă) mas-
 siv|o/-a, em massa
masca *v* mascarar, disfarçar, (frica
 etc.) dissimular a.c.
mascare *f* (acțiuni, intenții etc.) ca-
 muflagem *f*
mască *f* mascara *f*, (pretext) pre-
 texto *m*
mascotă *f* mascote *f*
mascul *m* macho *m*
masculin, -ă *adj* varonil, viril,
 masculin|o/-a
maseur *m* massagista *m*
maseuză *f* massagista *f*
masiv, -ă *adj* grande, possante,
 maciço|o/-a ♦ *adv* massivamente,
 em massa ♦ *n* (muntos) maciço *m*
masochist *m* masoquista *m*
mass-media *f* meios *m pl* de co-
 munição ♦ *n pl* meios *m pl* de
 comunicação, média *m pl*, (BrP)
 mídia *m pl*
master *m* (titlu) în ceva mestre *m em*
 a.c.
masturba (se) *v* masturbar
masturbare *f* masturbação *f*
mașinație *f* maquinação *f*
mașină *f* **1** carro *m*, automóvel
m, viatura *f* **2** (utilaj) máquina
f ► ~ **de pompieri** carro *m* de
 bombeiros; ~ **de rectificat** amo-
 lador *m*; ~ **de spălat** máquina *f* de
 lavar, (BrP) lavadora *f* (de roupas); ~
de spălat vase máquina *f* de lavar
 loiça; ~ **de tuns iarba** corta-relva